

Hva og hvorfor oppfattes noe som rett og galt i hold av dyr blant melk- og svineprodusenter?

Brit Logstein, forsker (Phd) ved Ruralis

Meld. St. 8

(2024–2025)

Melding til Stortinget

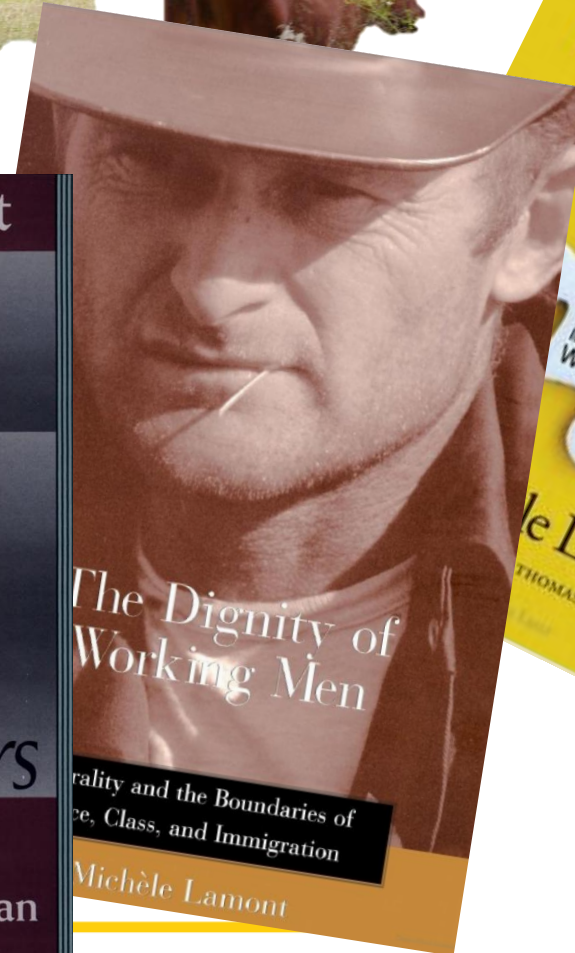
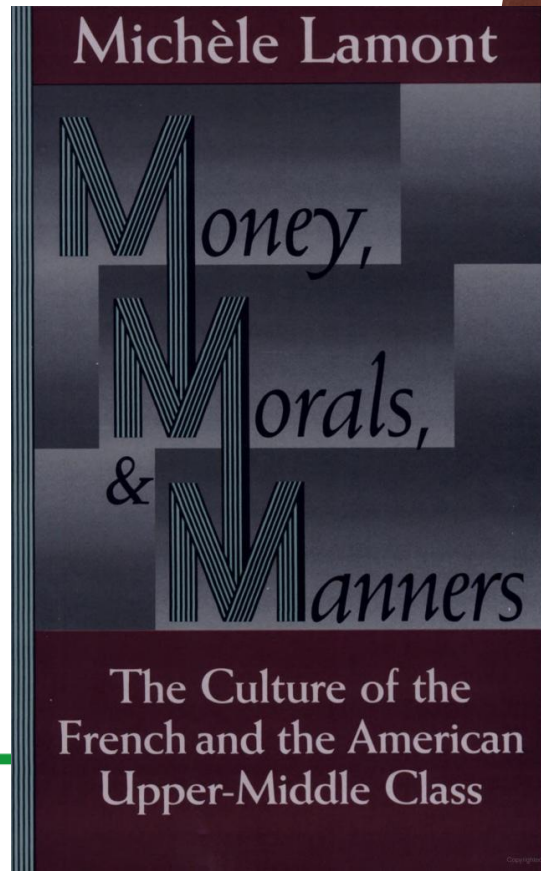
Dyrevelferd

Michèle Lamont

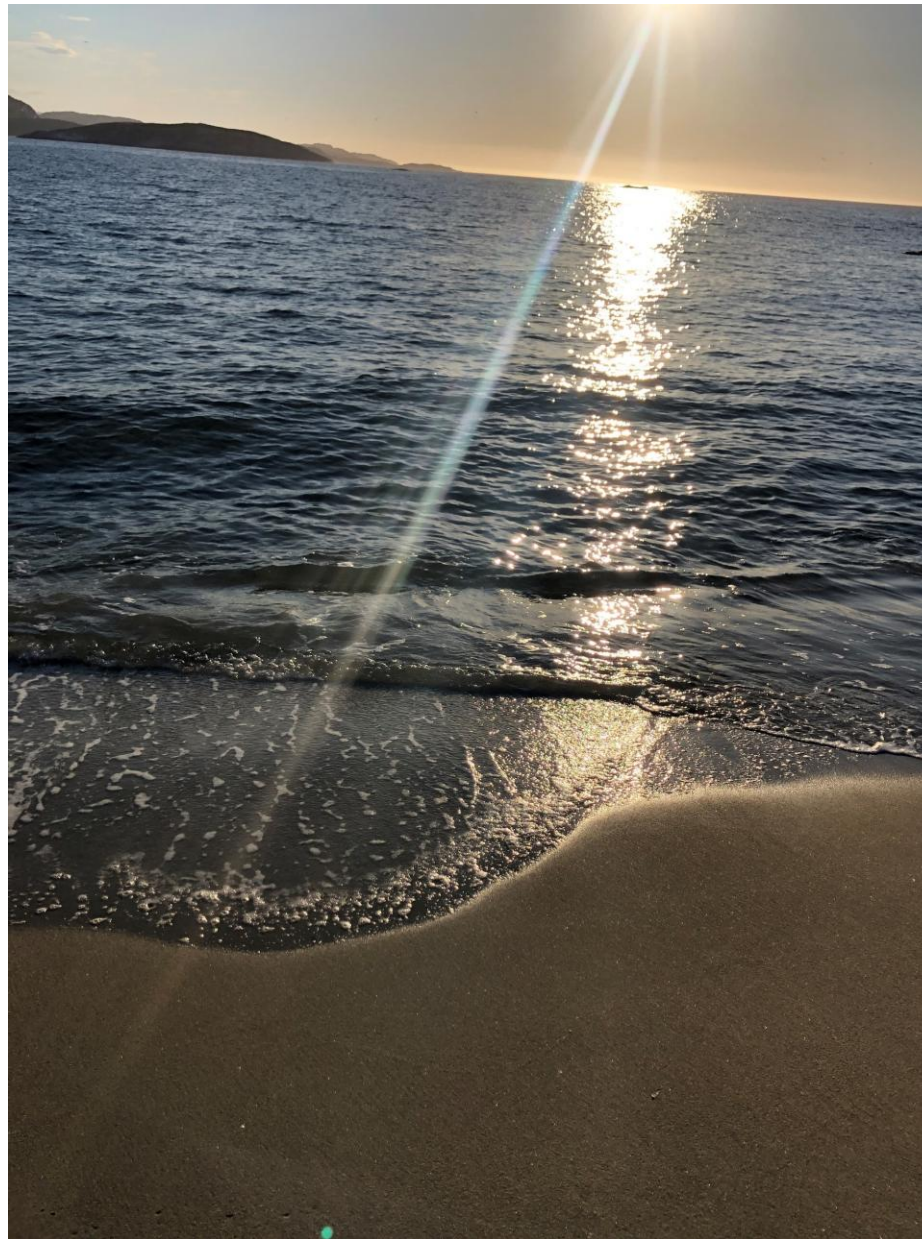
Symbolic and social boundaries

Fokusgruppeintervju i
Trøndelag og på Østlandet, i
2022 og 2024

Tre grupper melkebønder og
en gruppe grisebønder, og
mellom 10 og 15 bønder i hver
gruppe

To prosjekt finansiert av
Norges forskningsråd:
**GoodAnimal: Animal Welfare
for Sustainable Futures**
(prosjektnummer 295161)
**CalfComfort: Nurturing
positive welfare in calves**
(prosjektnummer: 325663)

Takk til:

Elisiv Tolov fra Animalia og Kristin
Sørheim fra Norsøk bidro i
datainnsamlingen.

Logstein, Brit og Ellingsen-
Dalskau, Kristian (XXXX).
Justifications for farm practices
and animal welfare among
Norwegian livestock farmers.
Sendt inn til vurdering til Journal
of Rural Studies 2025.

Dominerende skillelinjer og motsetninger i bønders samtale om hold av dyr i landbruket

Motsetninger i samtalene som reelle motsetninger i folks liv (Sølvberg, L.M.B., Jarness, V., 2019. Assessing Contradictions: Methodological Challenges when Mapping Symbolic Boundaries. Cultural Sociology. 13(2), 178-197).

Dyr er matproduksjon

Dyra er en del av produksjonen. Du kommer aldri unna det (melkebonde, kvinne).

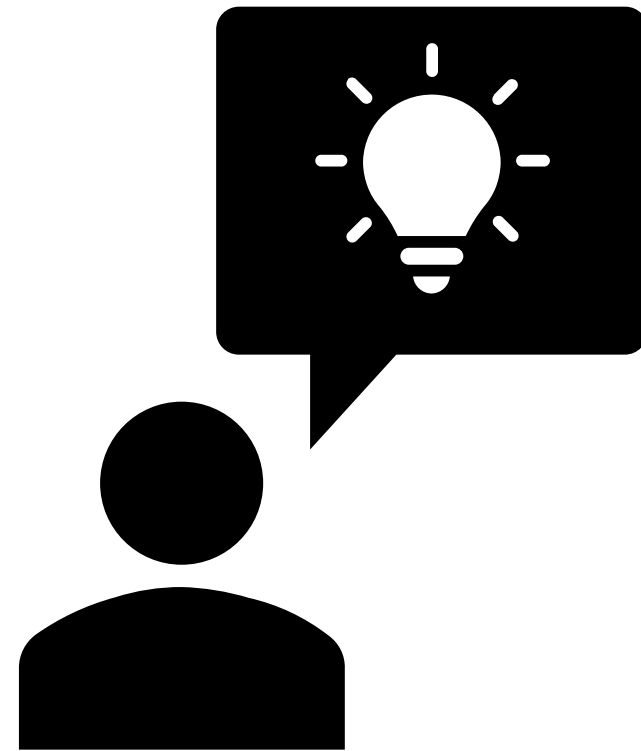
Produsenter av fellesgoder til det norske samfunnet

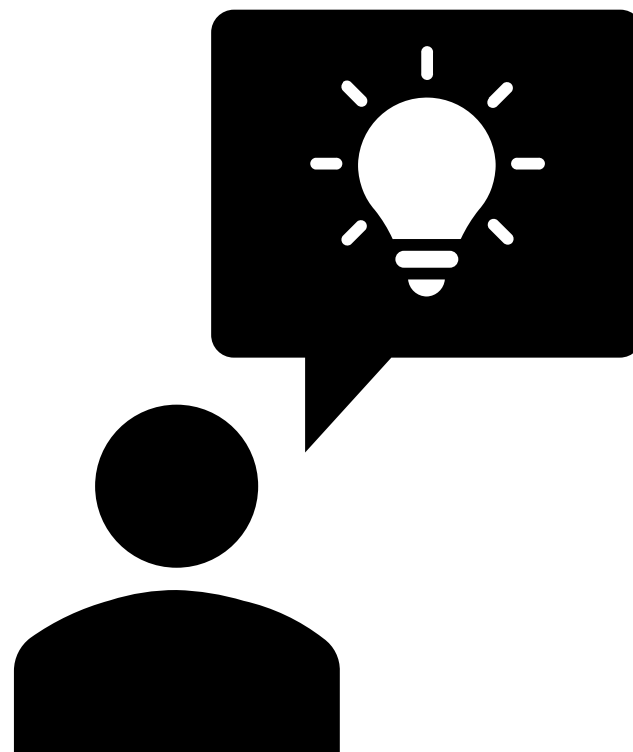
Jeg vet ikke om hurtigruta villa ha stressa noe voldsomt etter å ha ville ha lagt opp ruta etter Rogaland, hvis all gris i Rogaland hadde vært utendørs. Det hadde blitt kullsvart (grisebonde, kvinne)

Hvem har de riktige forutsetningene for å kunne mene noe om dyrevelferd?

Hvem har de riktige forutsetningene for å kunne mene noe om dyrevelferd?

Det er viktig å huske at de fleste i Norge er stille. Det er en stor stilletende masse og de støtter oss. De forstår dyrevelferd og landbruk, og i stor grad hvordan alt henger sammen med alt (grisebonde, mann)

Bønders forhold til sine dyr og til samfunnet som motsetningsfullt

- Dyr og mennesker
- Allianse med de andre
- Skille mellom bønder og resten av samfunnet, og mellom kjæledyr og dyr i matproduksjon

Dyra er som oss mennesker. Noen kan være litt stille og innadvendte, men de kan likevel ha det bra (melkebonde, mann)

De som driver med utegris er avhengig av oss. Det er vi som har dyra innendørs på vinteren

(grisbonde, mann)

Vi bønder, og de andre

Samfunnet syntes dette var en god metode. Det var helt topp. Hvis vi som bønder har brutt oss inn i bolighus og filmet hvordan en hund har det. Hadde samfunnet godtatt det? For meg er dette like ille.

(melkebonde, kvinne)

Det er mange hunder der som lider, men det blir tv-underholdning, og ikke omtalt som dårlig dyrevelferd. Hadde det vært landbruksdyr, hadde det blitt omtalt utelukkende som dårlig dyrevelferd.

(melkebonde, mann)

Oppsummering

- Bønder forsvarer og finner støtte for sin praksis rundt hold av dyr, gjennom hvordan de forstår sin rolle i det norske samfunnet
- Bønder forstår sine dyr som en del av matproduksjon, og i stor grad anerkjenner og likevel ser hvordan dyra har en egenverdi utover å være matproduksjon
- Kritikk som ikke medfører en endring i samfunnets forventning til bønder, kan avfeies. Endringer i hva samfunnet tenker om dyrehold, bidrar til endring i bønders syn på riktig praksis.
- Bønders opplevelse av utenforskap eller svekket tilhørighet til samfunnet ellers, kan svekke konstruktiv debatt og samtale om dyrevelferd i landbruket